

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 328

Warszawa, 12 kwietnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33a regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

- w sprawie ustanowienia roku 2025 Rokiem króla Bolesława I Chrobrego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Tomasza Zielińskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Barbara Bartuś; (-) Zbigniew Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Zbigniew Dolata; (-) Elżbieta Duda; (-) Andrzej Gawron; (-) Anna Gembicka; (-) Paweł Hreniak; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Leonard Krasulski; (-) Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Marlena Magdalena Małąg; (-) Ewa Malik; (-) Anna Milczanowska; (-) Dariusz Piontkowski; (-) Marcin Porzucek; (-) Marcin Przydacz; (-) Zbigniew Rau; (-) Urszula Rusecka; (-) Sławomir Skwarek; (-) Kazimierz Smoliński; (-) Katarzyna Sójka; (-) Krzysztof Szczucki; (-) Józefa Szczurek-Żelazko; (-) Sylwester Tułajew; (-) Piotr Uściński; (-) Tomasz Zieliński.

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia ...
w sprawie ustanowienia roku 2025 Rokiem króla Bolesława I Chrobrego

W 2025 roku przypada 1000. rocznica koronacji Bolesława I Chrobrego jednego z największych władców w historii Polski.

Bolesław Chrobry urodził się w 966 lub 967 roku jako pierworodny syn księcia Mieszka I oraz Dobrawy księżniczki czeskiej. O dzieciństwie młodego księcia wiemy tyle, że po zwycięskiej bitwie stoczonej przez jego ojca pod Cedynią, musiał udać się na dwór cesarski w Niemczech jako zakładnik. Zapewne podczas tego pobytu zetknął się z najwybitniejszymi przedstawicielami ówczesnej europejskiej polityki. Po powrocie na dwór, otrzymał od ojca w zarząd południe kraju z Krakowem, a po śmierci Mieszka I - 25 maja 992 roku Bolesław objął samodzielne rządy, wypędzając z kraju macochę i przyrodnych braci. W pierwszym okresie swojego panowania, Bolesław realizował politykę w oparciu o współpracę z władcami niemieckimi, uczestnicząc m.in. w wyprawach przeciwko Słowianom połabskim. W 965 roku, podczas jednej z wypraw przeciwko Obodrytom, poznał osobiście Ottona III króla niemieckiego, późniejszego cesarza.

Bolesław dążył do zacieśnienia współpracy z Rzymem i w konsekwencji do rozbudowy organizacji kościelnej, która w Polsce opierała się tylko na biskupstwie misyjnym w Poznaniu. W 997 roku gościł wygnanego z Czech biskupa praskiego Wojciecha Sławnikowica, który następnie udał się z misją do Prusów. Po zamordowaniu Wojciecha przez pogan, Bolesław wykupił jego ciało, co po ogłoszeniu Wojciecha świętym, miało decydujący wpływ na utworzenie niezależnej organizacji kościelnej w Polsce. W 999 roku papież Sylwester II wydał bullę o powołaniu arcybiskupstwa w Gnieźnie oraz biskupstw w Krakowie, Wrocławiu i Kołobrzegu. Zatwierdzenie postanowień papieża nastąpiło w 1000 roku na synodzie w Gnieźnie. W uroczystościach, zwanych Zjazdem Gnieźnieńskim, na zaproszenie Bolesława wziął udział cesarz Otton III. Zjazd był wielkim sukcesem politycznym polskiego księcia, cesarz Otton III uznał w Bolesławie niezależnego władcę z prawem nadawania uposażenia instytucjom kościelnym oraz udzielania inwestytury biskupom obejmującym swój urząd. Jak przypuszczają historycy, książę Bolesław miał być jednym z filarów realizowanej przez Ottona III koncepcji idei uniwersalistycznego Imperium Rzymskiego, któremu podlegałyby:

Italia, Germania, Galia i Słowiańszczyzna. Prawdopodobnie Bolesław wspólnie z Ottonem udali się do Akwizgranu, gdzie otworzono dla nich grobowiec cesarza Karola Wielkiego.

Śmierć Ottona III w 1002 roku i wybór na tron niemiecki Henryka II powoduje upadek koncepcji uniwersalistycznej i całkowicie zmienia politykę Bolesława wobec Niemiec. Od tego momentu rozpoczyna się ekspansja terytorialna państwa polskiego w celu scalania ziem zamieszkałych przez Słowian. W latach 1002-1018 Bolesław Chrobry prowadził wojnę z Niemcami, zajmując ostatecznie Miłsko i Łużyce. W latach 1003-1004 opanował Czechy, zostając formalnym księciem tego państwa. Przejściowo w latach 1001-1018 przyłączył do Polski Morawy oraz Słowację, zaś w 1018 roku zdobył Kijów, przyłączając Grody Czerwieńskie. W toku toczonych wojen od Polski oderwało się Pomorze Zachodnie, gdzie uprzednio upadło biskupstwo kołobrzeskie.

Bolesław Chrobry skutecznie dążył do uniezależnienia się od cesarstwa. Zwycięskie kampanie wojenne, potęga militarna oraz bogactwo państwa wywarły zasadniczy wpływ na pozycję Polski i samego Bolesława w europejskiej polityce międzynarodowej. Nie bez znaczenia były też osobiste walory dyplomatyczne władcy i polityka dynastyczna, które pozwoliły na skuteczne zawiązywanie sojuszy. Dobra współpraca z papieństwem umożliwiła, po śmierci cesarza Henryka II (w 1024 roku), rozpoczęcie starań o zgodę na koronację, którą przyszły król uzyskał od papieża Jana XIX. Koronacja Bolesława Chrobrego odbyła się w Gnieźnie - stolicy państwa i siedzibie arcybiskupstwa, prawdopodobnie 18 kwietnia 1025 roku czyli w dniu Wielkanocy. Akt ten czynił z władcy pomazańca bożego. Miał też ogromne znaczenie polityczne podkreślające suwerenność młodego państwa polskiego. Koronacja była zwieńczeniem działalności politycznej króla Bolesława Chrobrego, który zmarł 17 czerwca 1025 roku.

W uznaniu zasług Bolesława I Chrobrego pierwszego króla Polski Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia rok 2025 Rokiem króla Bolesława I Chrobrego.